

Sygn. akt XI Ka 614/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie w XI Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie: Przewodniczący: SSO Katarzyna Żmigrodzka– spr.

Sędziowie: SO Elżbieta Józwiakowska

SO Ewa Bogusz - Patyra

Protokolant: prot. Katarzyna Zabielska

przy udziale Prokuratora Marty Baranowskiej

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013 roku

sprawy J. L.

oskarżonego z art. 270 § 1 k.k. i in.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej

z dnia 6 marca 2013 r. sygn. akt VII K 1024/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla rozstrzygnięcie o karze łącznej i karach jednostkowych pozbawienia wolności oraz o karze grzywny;
2. uniewinnia oskarżonego od czynu zarzuconego mu w pkt II i w tej części wydatkami poniesionymi w postępowaniu obciąża Skarb Państwa;

II. uchyla zaskarżony wyrok w zakresie czynu zarzuconego w pkt I i w tej części sprawę oskarżonego J. L. przekazuje Sądowi Rejonowego w Białej Podlaskiej do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt **XI Ka 614/13**

UZASADNIENIE

J. L. oskarżony został o to, że:

I. w dniu 31 marca 2011 r. do D., gm. Ł., powiatu (...), woj. (...) w czasie kontroli drogowej funkcjonariuszy Policji użył jako autentyczne sfałszowane ukraińskie prawo jazdy kat. ABC nr (...) okazując je funkcjonariuszom Policji jako autentyczne tj. o czyn z art. 270 § 1 kk;

II. w dniu 01 kwietnia 2011 roku w B. woj. (...) usiłował wyłudzić poświadczenie nieprawdy od urzędnika Referatu (...) Urzędu Miasta w B. składając wniosek o wymianę ukraińskiego dokumentu prawa jazdy kat. ABC nr (...) na jego polski odpowiednik, wiedząc, że to prawo jazdy zostało uprzednio podrobione, jednak celu swojego nie osiągnął z uwagi na odmowę załatwienia wniosku to jest o przestępstwo określone w art. 13 § 1 kk w zw. z art. 272 kk.

Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej wyrokiem z dnia 6 marca 2013r. J. L. uznał za winnego zarzucanych mu czynów opisanych aktem oskarżenia i za czyn z pkt. I na mocy art. 270 § 1 kk skazał na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, zaś za czyn z pkt. II na mocy art. 14 § 1 kk w zw. z art. 272 kk na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, na mocy art. 85 § 1 kk orzeczone wobec J. L. jednostkowe kary pozbawienia wolności połączył i jako łączną wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby lat 2 (dwóch) i na mocy art. 71 § 1 kk orzekł 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki na kwotę 10 (dziesięciu) zł każda; zwolnił oskarżonego od opłaty i zwrotu poniesionych wydatków obciążając nimi Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego. Zaskarżył powyższy wyrok w całości. Wyrokowi zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku polegający na:

a) uznaniu oskarżonego J. L. za winnego popełnienia obu zarzucanych mu czynów pomimo, iż nie pozwala na to zebrany w sprawie materiał dowodowy;

b) przyjęciu, że oskarżony w dniu 1 kwietnia 2011 roku usiłował wyłudzić poświadczenie nieprawdy od urzędnika Urzędu Miejskiego w B., składając wniosek o wymianę ukraińskiego prawa jazdy kat. A,B,C na jego polski odpowiednik wiedząc, że prawo jazdy zostało uprzednio podrobione, podczas gdy wszystkie ujawnione w czasie rozprawy dowody oraz prawidłowa ocena tych dowodów prowadzą do odmiennego wniosku, iż usiłowanie nie miało miejsca, gdyż oskarżony swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 272 kk. Nie posiadał przy sobie ukraińskiego prawa jazdy które znajdowało się w policji a nadto nie miał świadomości, że zostało ono podrobione;

2. obrazę przepisów prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść wyroku:

a) art. 4 kpk, art. 5 § 2, 7, 410, 424 § 1 kpk polegając na dowolnej, nie uwzględniającej zasad wiedzy i doświadczenia życiowego ocenie materiału dowodowego, nienależytym rozważeniu wszystkich istotnych okoliczności w postaci zeznań świadków oraz opinii biegłego, nie uwzględnienie wszystkich okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, co w konsekwencji doprowadziło do wydania wadliwego wyroku;

c) art. 167, 193 kpk wobec zaniechanie podjęcia przez Sąd z urzędu jakichkolwiek czynności dowodowych w celu wezwania na rozprawę i przesłuchania wydających opinię biegłych z laboratorium Kryminalistycznego KWP w L.w celu zadania im pytań co do metod badawczych jakimi posługiwali się wydając opinię a zwłaszcza na jakim materiale porównawczym oparli opinie i skąd pozyskali materiał porównawczy w postaci plastikowych dokumentów praw jazdy, ile tych dokumentów wykorzystali do badań, czy dokumentami tymi w ogóle dysponowali i w ogóle je badali, czy oparli się wyłącznie na opracowaniu (...)wydanym przed 8 laty;

d) nie wskazanie na jakich Sąd oparł się dowodach przyjmując, że oskarżony wiedział, że przedmiotowy dokument jest sfalszowany oraz z jakich przyczyn nie uznał dowodów przeciwnych w postaci jego wyjaśnień złożonych na rozprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie, jednak zawarty w niej wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów jest zasadny jedynie częściowo, a to w odniesieniu do czynu z art. 272 k.k. W pozostałym zakresie wniosek ten należało uznać za co najmniej przedwczesny, a sprawa w części dotyczącej czynu z art.13 §k.k. w zw. z art. 270 §1 k.k. z uwagi na uchybienia popełnione przez Sąd Rejonowy podlegała uchyleniu do ponownego rozpoznania.

Przechodząc do apelacji, słusznie podnosi skarżący, iż przypisany oskarżonemu czyn z art. 272 k.k. w swoim opisie nie zawiera ustawowych znamion czynu zabronionego przewidzianych w tym przepisie. Przestępstwo z art. 272 k.k. polega na wyłudzeniu poświadczenia nieprawdy **poprzez podstępne wprowadzenie w błąd** osoby wydającej takie oświadczenie. Zgodnie z poglądem wyrażonym w wyroku Sadu Najwyższego z dnia 5 kwietnia

2010 roku w sprawie II KK 267/10 (LEX nr 794972), dla wypełnienia znamion strony przedmiotowej występkę z art. 272 k.k. nie wystarcza złożenie nieprawdziwego oświadczenia, gdyż nie stanowi ono podstępного zabiegu. Ponieważ "podstępne wprowadzenie w błąd" jest szczególną formą "wprowadzenia w błąd", wymaga podjęcia innych jeszcze podstępnych zabiegów w celu wyłudzenia od osoby uprawnionej określonej treści dokumentu, na przykład "przebiegłych, pozorujących jego zgodność z rzeczywistością i utrudniających wykrycie prawdy".

Z treści zarzutu oraz opisu czynu przypisanego oskarżonemu nie wynika, aby podjął on owe zabiegi zmierzające do podstępного wprowadzenia w błąd. Za takie nie sposób uznać złożenie wniosku o wymianę dokumentu, nawet, jeśli nastąpiło to przy świadomości, że dokument został poprzednio podrobiony. Również z pisemnego uzasadnienia orzeczenia nie wynika, w jaki sposób oskarżony miałby podstępnie zabiegać o wydanie mu polskiego prawa jazdy. Sąd bowiem jego zachowanie opisał w sposób identyczny jak w zarzucie.

W takiej sytuacji wobec braku znamienia czynu zabronionego w czynie przypisanym i wobec zaskarżenia wyroku wyłącznie na korzyść oskarżonego, wyrok ten w opisanym zakresie należało zmienić i J. L. uniewinnić od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia. Rozstrzygnięcie o wydatkach postępowania poniesionych w części dotyczącej tego zarzutu oparte zostało na treści przepisu 632 pkt 2 kpk.

W odniesieniu do zarzutu z art. 13 §k.k. w zw. z art. 270 §1 k.k. wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Dopuścił się on, bowiem podniesionej w środku odwoławczym obrazy art. 410 kpk, która niewątpliwie miała wpływ na treść rozstrzygnięcia. Sąd ten, jak wynika z uzasadnienia wyroku, oparł się na wyjaśnieniach oskarżonego złożonych w toku postępowania przygotowawczego (k. 16), których jednak nie ujawnił na rozprawie. Wyjaśnienia te winny być oskarżonemu odczytane w trybie art. 389 kpk z uwagi na złożenie na rozprawie wyjaśnień odmiennej treści i zaprzeczenie stawianym mu zarzutom. W takiej sytuacji Sąd powinien również zwrócić się do oskarżonego o wyjaśnienie stwierdzonych sprzeczności. Niewątpliwie wyjaśnienia oskarżonego w niniejszej sprawie stanowią dowód zasadniczy, a ich ocena ma znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Z tych względów koniecznym było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt I.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe od początku.

W szczególności przesłucha oskarżonego, oczywiście o ile nie skorzysta on z przysługującego mu prawa do odmowy złożenia wyjaśnień i udzielenia odpowiedzi na zadane pytania, prawidłowo stosując art. 389 kpk.

Nadto Sąd Rejonowy przeprowadzi dowody nieosobowe, zgodnie z przepisami kpk i ewentualnie inne dowody z urzędu lub na wniosek stron, których potrzeba wyłoni się w toku postępowania. Na uwadze będzie miał przy tym zarzuty zawarte w apelacji obrońcy oskarżonego.

Tak zgromadzony materiał dowodowy podda wnikliwej analizie. Oceny wszystkich dowodów dokona zgodnie z zasadami wiedzy, logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, w granicach określonych w art. 7 kpk oraz respektując zasady wynikające z art. 4 kpk. Na tej podstawie ustali stan faktyczny, który podda właściwej ocenie prawnej. W razie potrzeby Sąd Rejonowy swoje stanowisko uzasadni, zgodnie z wymogami art. 424 § 1 kpk.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na zasadzie art. 437 § 1 i 2 kpk orzekł jak w wyroku.